Lieta Nr. C16060514 /0116/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī, 2015.gada 30.aprīlī

Jēkabpils rajona tiesa: tiesnesis V.Muižnieks, ar sekretāri I.Voitiņu,
izskatot atklātā tiesas sēde civillietu akciju sabiedrības „Swedbank", vienotais reģistrācijas Nr.40003074764, prasībā pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu,

k o n s t a t ē j a

2006.gada 22.septembrī starp „Swedbank" AS, kuras nosaukums tobrīd bija AS „Hansabanka" (turpmāk – „prasītājs") un /pers. A/ (turpmāk – „atbildētājs") noslēgts Aizdevuma līgums Nr.06-108323-PK ar 18.09.2008. grozījumiem (turpmāk – „Aizdevuma līgums"), saskaņā ar kuru atbildētājai tika piešķirts aizdevums 42 686,15 *euro* (Ls 30 000) apmērā nekustamā īpašuma iegādei. Aizdevuma atmaksas un procentu maksājumi bija jāmaksā katra mēneša 25.datumā. Aizdevuma līguma pilnīgas atmaksas termiņš noteikts 2031.gada 25.augustam.

Aizdevuma summa Ls 30 000 (42686,15 euro) apmērā, 2006.gada 2.oktobrī tika pārskaitīta, saskaņā ar aizdevuma līguma II daļas 2.3.punkta noteikumiem.

No aizdevuma līguma izrietošo saistību nodrošināšanai ar atbildētāju tika noslēgti sekojoši līgumi:

- 2006.gada 22.septembrī starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju un atbildētāju kā ieķīlātāju tika noslēgts hipotēkas līgums Nr.06-108323-PK/1 (turpmāk – „Hipotēkas līgums"), saskaņā ar kuru par labu prasītājam tika ieķīlāts nekustamais īpašums /adrese A/, kas reģistrēts Jēkabpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/;
- 2006.gada 22.septembrī starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju atbildētāju kā ieķīlātāju tika noslēgts hipotēkas līgums Nr.06-108323-PK/2, saskaņā ar kuru par labu prasītājam tika ieķīlāts nekustamais īpašums /adrese B/, kas reģistrēts Jēkabpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/;
- 2006.gada 22.septembrī starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju atbildētāju, kā ieķīlātāju tika noslēgts hipotēkas līgums Nr.06-108323-PK/3, saskaņā ar kuru par labu prasītājam tika ieķīlāts nekustamais īpašums /adrese C/, kas reģistrēts Jēkabpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs C/.

Atbildētājs savas saistības nav izpildījis.

2013.gada 2.oktobrī atbildētājam nosūtīts paziņojums Nr.316RC00-7550A, kurā prasītājs paziņoja, ka pamatojoties uz aizdevuma līguma II daļas 7.4.punkta 1.apakšpunkta nosacījumiem, nekavējoties atkāpjas no aizdevuma līguma, kā arī pieprasīja pilnībā izpildīt saistības.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs kavē aizdevuma līguma saistību izpildi no 2013.gada 25.jūnija. Atbildētājs saistības nav izpildījis un uz 2014.gada 18.februāri saistību apmērs ir 37 994,70 euro. Atbildētājs savas saistības nav uzsācis pildīt un arī nav sazinājies ar prasītāju, lai darītu zināmu savu nostāju konkrētajā situācijā un iespējām izpildīt savas saistības.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja parādu 37 158,08 *euro*, un aprēķinātos un nesamaksātos procentus 836,62 *euro*, kā arī tiesas izdevumus un noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt 6% gadā no piespriestās un neatmaksātās aizdevuma summas.

2015.gada 25.aprīlī iesniegtajā paskaidrojumā atbildētājs norāda, ka prasību neatzīst. Līdz 2013.gada jūnijam saistības tika pildītas un informēja prasītāju, kad nevarēja tās pildīt. Arī prasītājam jāuzņemas risks par īpašuma vērtības izmaiņām. Viņa atrodas ārpus Latvijas. Nebija pamata izbeigt līgumu ar viņu. Pārkāpti Patērētāju tiesību aizsardzības likuma nosacījumi. Lūdz prasību noraidīt un noņemt ķīlas tiesības uz viņai piederošajiem apķīlātajiem īpašumiem (lietas 91.-92.lapa).

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. No prasītāja saņemts rakstveida iesniegums ar lūgumu skatīt lietu bez prasītāja pilnvarotā pārstāvja klātbūtnes. Norādīts, ka prasību uztur pilnā apmērā.

Ņemot vērā, ka atbildētāja deklarētā dzīves vieta ir Lielbritānija, 2014.gada 17.oktobrī Tieslietu ministrijas Tiesiskās sadarbības departamentam nosūtīts dokumentu izsniegšanas lūgums, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1393/2007 (2007.gada 13.novembris) par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.1348/2000 par dokumentu izsniegšanu (turpmāk – "regula") atbildētājam.

Atbildētājam par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktā kārtībā, 2014.gada 17.oktobrī nosūtot tiesas pavēsti, saskaņā ar regulas nosacījumiem.

2015.gada 28.janvārī tiesā saņemts apstiprinājums par dokumenta izsniegšanu. Norādīts, ka atbildētājai dokumenti izsniegti 2014.gada 4.decembrī, saskaņā ar Apvienotās Karalistes likumdošanu – atstājot dokumentus adresāta pastkastītē (lietas 104.-109.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – „CPL") 56^2.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesas dokumentus personai, kuras dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese nav Latvijā un kuras adrese ir zināma, tiesas dokumentus piegādā Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 13.novembra regulā (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes regulu (EK) Nr. 1348/2000 (turpmāk — Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 1393/2007) paredzētajā kārtībā.

Saskaņā ar CPL $56.^2$ panta otro daļu, ja tiesas dokumenti personai piegādāti šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai par tiesas sēdes [..] laiku un vietu [..] ir paziņots tikai tajā gadījumā, ja ir saņemts apstiprinājums par dokumenta izsniegšanu. Dokumentus uzskata par izsniegtiem datumā, kāds norādīts apstiprinājumā par dokumentu izsniegšanu.

2015.gada 2.aprīlī no atbildētāja saņemts iesniegums, kurā norāda, ka uz tiesas sēdi neieradīsies, jo strādā ārpus Latvijas un darba apstākļu un finansiālo apsvērumu dēl, ierašanās nav iespējama.

Tādejādi, saskaņā ar CPL 156.pantu lieta izskatāma prasītāja prombūtnē un bez atbildētājas klātbūtnes, jo nav konstatēti CPL norādītie lietas izskatīšanas atlikšanas pamati.

Novērtējot lietā gūtos un tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus un lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir **apmierināma pilnīgi**.

Tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kā to nosaka Civillikuma 1587.pants un katrai pusei ir pret otru prasības tiesības par līguma izpildīšanu atbilstoši Civillikuma 1590.pantam. Saskaņā ar Civillikuma (turpmāk – „CL") 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Euro ieviešanas kārtības likuma 4.pantā noteikts, ka sākot ar euro ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Atbilstoši minētajam Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz *euro* ir 1 EUR=0,702804 LVL.

Prasītājs ir iesniedzis pierādījumus par saistību pastāvēšanu (lietas 13.-15., 12.lapa), aizdevuma izsniegšanu (lietas 26.lapa) un parāda summām (lietas 69.-81.lapa), saskaņā ar 2006.gada 22.septembra aizdevuma līgumu Nr.06-108323-PK (lietas 13.-16.lapa).

Nenomaksātās kredīta pamatsummas apmērs ir 37 158,08 *euro*. Prasībai pievienotajos parāda summas aprēķinos norādīti aprēķinātie un nesamaksātie procenti par aizdevumu izmantošanu 836,62 *euro*. Tie aprēķināti par laiku no 2013.gada 25.jūnija līdz 2013.gada 25.septembrim.

Saskaņā ar CL 1943.pantu ir noteikts aizņēmēja pienākums atdot pilnu aizdevuma summu. Atbildētājs ir saņēmis, bet nav atmaksājis naudas līdzekļus 37 158,08 *euro* apmērā. Tāpēc prasījums daļā par 37 158,08 *euro* piedziņu ir pamatots un apmierināms.

CL 1946.pants paredz tiesības noteikt procentus par aizdevuma lietošanu. Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar aizdevuma līgumu I daļas 1.6. punktu par kredīta izmantošanu aizņēmējs apņēmās maksāt procentus – 6,84% gadā no izmantojamo (saņemto un neatmaksāto) aizdevuma līdzekļu summas (lietas 13.lapa). Atbildētājs minēto summu apstrīdējis nav. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka aprēķinātais procentu parāds atbilst likumā noteiktajam un prasītāja prasījums par procentu piedziņu 836,62 *euro* apmērā ir pamatots un apmierināms.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma II daļas 7.4.punkta 1.apakšpunktu aizdevējs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt aizņēmējam aizdevuma līguma saistību izpildi pirms termiņa, ja aizņēmējs ilgāk kā 30 dienas nokavē aizdevuma līgumā noteiktos aizdevuma atmaksas vai procentu samaksas termiņus (lietas 15.lapa).

A r 2013.gada 1.oktobra paziņojumu Nr.316RC00-7550A prasītājs paziņoja par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma, sakarā ar maksājumu kavējumu (lietas 27.lapa). Paziņojumā norādīts, ka maksājumi netiek veikti kopš 25.06.2013. un banka nekavējoties atkāpjas no aizdevuma līguma un pieprasa nekavējošu līguma saistību izpildi pirms termiņa.

Maksājumu kavējumi pieļauti pat ilgāk par 60 dienām. Tas atbilst būtiska līguma pārkāpuma kritērijiem arī atbilstoši patērētāju tiesību aizsardzības nosacījumiem.

Prasībā norādīts, ka prasītājs atkāpās no līguma nekavējoties (01.10.2013.) nosūtot paziņojumu 02.10.2013. Saskaņā ar pasta sūtījumu sarakstu, paziņojums nodots pastā 2013.gada 2.oktobrī (lietas 67.lapa) uz atbildētājas deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas 82.lapa).

Aizdevuma līguma II daļas 7.4.punkta 1.apakšpunktā nav sīkāk noteikta vienpusējas atkāpšanās kārtība. Tajā arī nav noteikta nekavējoša atkāpšanās. Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā atkāpšanās iespējama tikai pēc kreditora uzteikuma – kad saprātīgā termiņā ir paziņots otrai pusei par savu nodomu. Tiesa uzskata, ka no civiltiesiskās apgrozības un pasta sūtījumu saņemšanas prezumpcijas par saprātīgu termiņu uzskatāmas 7 dienas no paziņojuma nosūtīšanas pa pastu – tātad 7 dienas no 02.10.2013. Tādējādi konstatējams, ka vienpusēja atkāpšanās varēja notikt no 10.10.2013. Tādējādi prasītājs, izmantojot pielīgtās tiesības, vienpusēji atkāpās no līguma.

Tāpēc atbildētājas izvirzītie iebildumi pret prasītāja vienpusēju atkāpšanos no līguma nav pamatoti. Atbildētāja vispārīgi norāda arī uz līguma nosacījumu neatbilstību patērētāja tiesībām. Atbildētāja nav cēlusi prasību par konkrētu līguma nosacījumu neatbilstību un atzīšanu par spēkā nesošiem.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta trešo daļu līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas savstarpēji nav apsprieduši, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam.

Atbildētāja nav norādījusi tieši kā un kuros nosacījumos izpaužas patērētāja tiesību aizskārumi un būtiska tiesību neatbilstība. Tiesa šādus nosacījumus nav konstatējusi. Tādejādi nav konstatēti netaisnīgi līguma nosacījumi, kurus tiesa varētu nepiemērot, izskatot šo strīdu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tādējādi prasītāja labā no atbildētāja piedzenami tiesas izdevumi 1483,55 *euro*, kas sastāv no samaksātās valsts nodevas 1354,88 *euro,* valsts nodevas par prasības nodrošinājumu 123,97 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 4,70 *euro*. Kopējā ar lietas izskatīšanu saistīto pasta izdevumu summa ir 17.05 *euro*, prasītāja apmaksātā summa 4,70 *euro*. Tāpēc valsts labā papildus no atbildētāja piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie pasta izdevumi 12,35 *euro.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, noteikt procentu apmēru, kas pienākas prasītājam, ja ar tiesas spriedumu nodibinātā naudas samaksas saistība netiek izpildīta termiņā, kas noteikts labprātīgai sprieduma izpildei. Saskaņā ar CL 1765.panta nosacījumiem, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Tādejādi prasītājai ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6 % no pamatparāda summas 37 158,08 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu nosakāms 10 dienu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Pamatojoties uz teikto un saskaņa ar Civilprocesa likuma 41., 42., 190., 195. un 2041. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

1. Prasību apmierināt pilnīgi.

2. Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Swedbank", vienotais reģistrācijas Nr.40003074764:

- neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 37 158,08 *euro*;
- pielīgtos procentus par aizdevuma izmantošanu 836,62 *euro*, par laiku no 2013.gada 25.jūnija līdz 2013.gada 25.septembrim;
- samaksātos tiesas izdevumus 1483,55 *euro*, t.sk., valsts nodevas summa 1478,85 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*;

kopā **39 478,25 *euro***

(trīsdesmit deviņi tūkstoši četri simti septiņpadsmit astoņi *euro* un 25 centi).

3. Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos pasta izdevumus 12,35 *euro.*

4. Noteikt AS "Swedbank", vienotais reģistrācijas Nr.40003074764, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, 6% gadā no pamatparāda summas 37 158,08 *euro*.

5. Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

6.Prasītāja labā piedzenamo naudas summu samaksa veicama AS „Swedbank" kontā Nr.LV66HABA0001408028920.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā, no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 14.maija, sūdzību iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā. Atbildētāja /pers. A/ spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas.

Pilns spriedums tiks sagatavots 2015.gada 14.maijā.

Tiesnesis V.Muižnieks